

SMÅHUSÄGARE OM ENERGIANVÄNDNING

Kontakt: Karin Lindbom, Titti Hildebrand
Kontakt på Novus: Mats Lindström
Datum: 2024-06-12
Projektnr: 151962

Bakgrund & Genomförande

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av Energimyndigheten. Syftet med undersökningen är att undersöka småhusägares inställning till energianvändning i deras hus. En jämförande studie genomfördes i november 2022 och i förekommande fall jämfört resultaten med procentenheter inom parentes. Alltså visar siffrorna inom parentes utvecklingen senaste 1,5 året.

RESULTAT

Resultaten levereras i en diagramrapport. Markerade signifikanta skillnader i rapporten (kön, ålder, utbildning och region) är i jämförelse mot totalen. *En signifikant skillnad innebär att ett värde i en undergrupp, t.ex. kön, avviker från totalvärdet i så stor utsträckning att det inte kan ses som slumpmässigt.*

GENOMFÖRANDE

Antal genomförda intervjuer:
1461

Fältperiod 21/5 – 6/6
2024

Deltagarfrekvens bland de sökta personerna:
66%
(1461 svar av 2200 sökta)

Deltagarfrekvensen är andelen av de sökta personerna som besvarat undersökningen. I denna undersökning var deltagarfrekvensen 66%.

Undersökningen är genomförd via webbintervjuer i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, vilket garanterar representativa resultat. Detta innebär att resultaten är generaliserbara till den aktuella målpopulationen.

MÅLGRUPP

Småhusägare, dvs äger och bor i villa, radhus/parhus samt lantbruksgendom.

Ålder:
18-84 år

FELMARGINAL

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Felmarginalens storlek beror på andelen som svarar samt antalet intervjuer som har genomförts. Nedan ses exempel på felmarginaler vid olika utfall i undersökningen:

Vid 1 461 intervjuer:

Vid utfall 10/90: +/- 1,61%
Vid utfall 20/80: +/- 2,41%
Vid utfall 30/70: +/- 2,45%
Vid utfall 40/60: +/- 2,62%
Vid utfall 50/50: +/- 2,68%

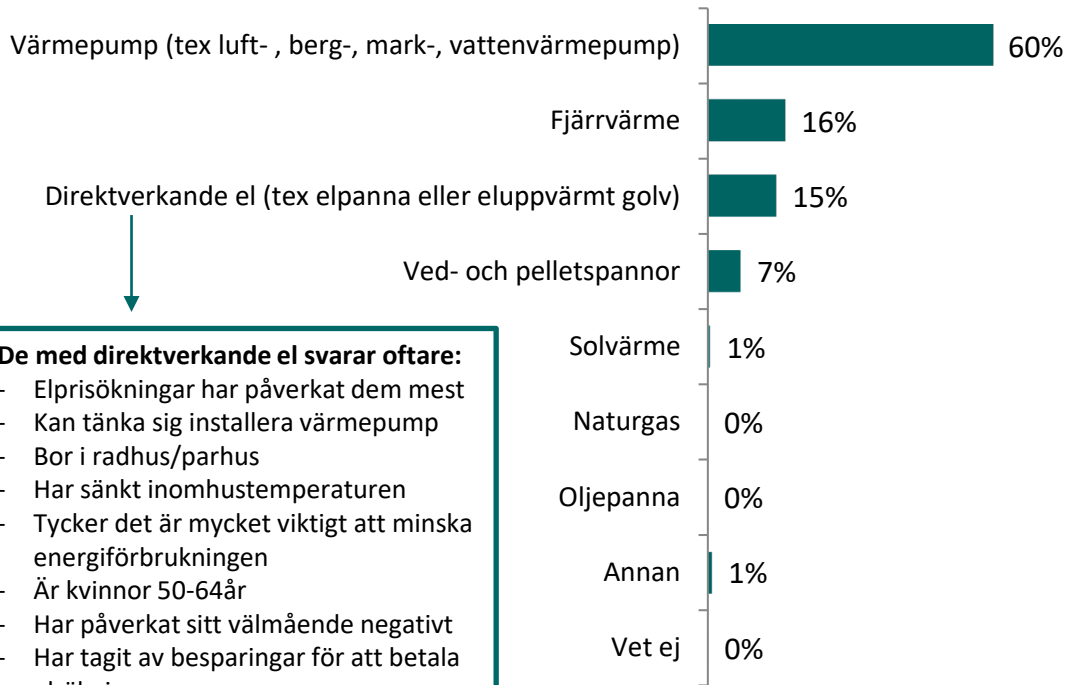

FRÅGOR OM ENERGIANVÄNDANDET

Sex av tio har en värmepump, 16% har fjärrvärme och 15% har direktverkande el.

FRÅGA: Vilken är din bostads huvudsakliga uppvärmningskälla?

De med direktverkande el svarar oftare:

- Elprisökningar har påverkat dem mest
- Kan tänka sig installera värmepump
- Bor i radhus/parhus
- Har sänkt inomhustemperaturen
- Tycker det är mycket viktigt att minska energiförbrukningen
- Är kvinnor 50-64år
- Har påverkat sitt välmående negativt
- Har tagit av besparingar för att betala elräkningen.

BAS: Totalt (n=1461)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Värmepump (tex luft-, berg-, mark-, vattenvärmepump) (60%)

- Timpris (68%), Västra (65%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (65%)
- Villa (64%), Hushållsinkomst 800k- (64%)

Fjärrvärme (16%)

- Radhus/Parhus (35%)
- Större städer och kommuner nära större stad (26%)
- Saco (26%), Fastpris bundet >1år (25%)
- Östra (24%), Elområde Sundsvall SE 2 (23%)
- Norra (23%)

Direktverkande el (tex elpanna eller eluppvärmt golv) (15%)

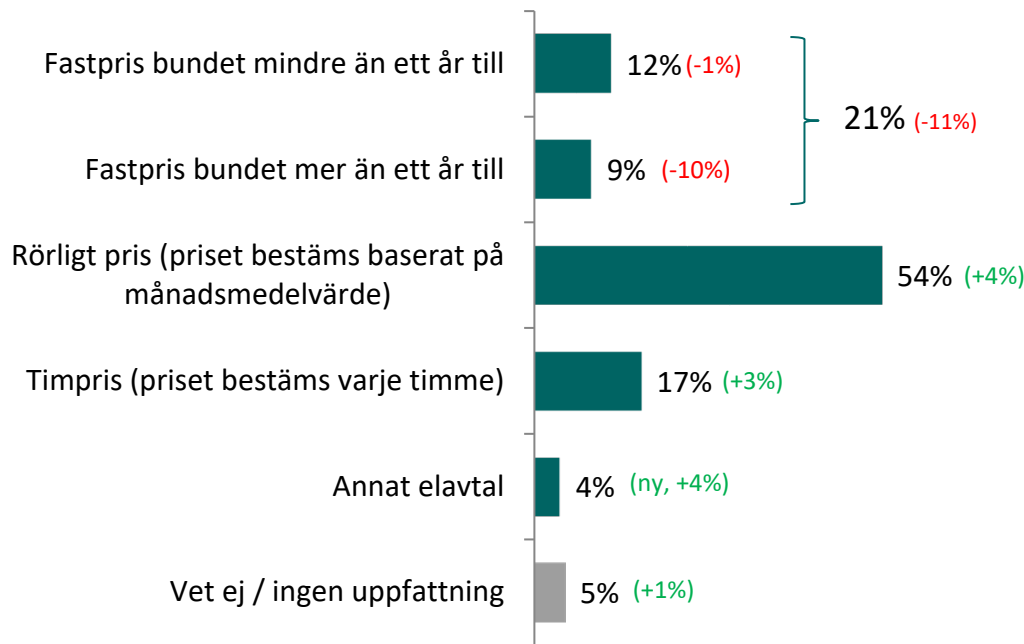
- Radhus/Parhus (25%), Hushållsinkomst <299k (22%)
- Fastpris bundet <1år (20%), Stockholm (20%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (19%)
- 65-84 år (18%), Pensionär (18%)

Ved- och pelletsspannor (7%)

- LO (13%), Arbetare (13%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygd (12%)
- Ej med i facket (11%), Norra (11%)
- 50-64 år (11%), Hushållsinkomst 500k-799k (11%)

Drygt varannan har rörligt elpris, 21% har fast pris och 17% har timpris. Klart färre har bundet fast pris jämfört med för 1,5 år sedan.

FRÅGA: Vilket av följande typ av elavtal har du?

BAS: Totalt (n=1461)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Fastpris bundet mindre än ett år till (12%)

- Elområde Sundsvall SE 2 (18%)
- Norra (17%)

Fastpris bundet mer än ett år till (9%)

- Pensionär (12%)
- 65-84 år (12%)

Rörligt pris (priset bestäms baserat på månadsmedelvärde) (54%)

- Arbetare (60%), Elområde Malmö SE 4 (59%)
- Större städer och kommuner nära större stad (59%)
- Södra (59%)

Timpris (priset bestäms varje timme) (17%)

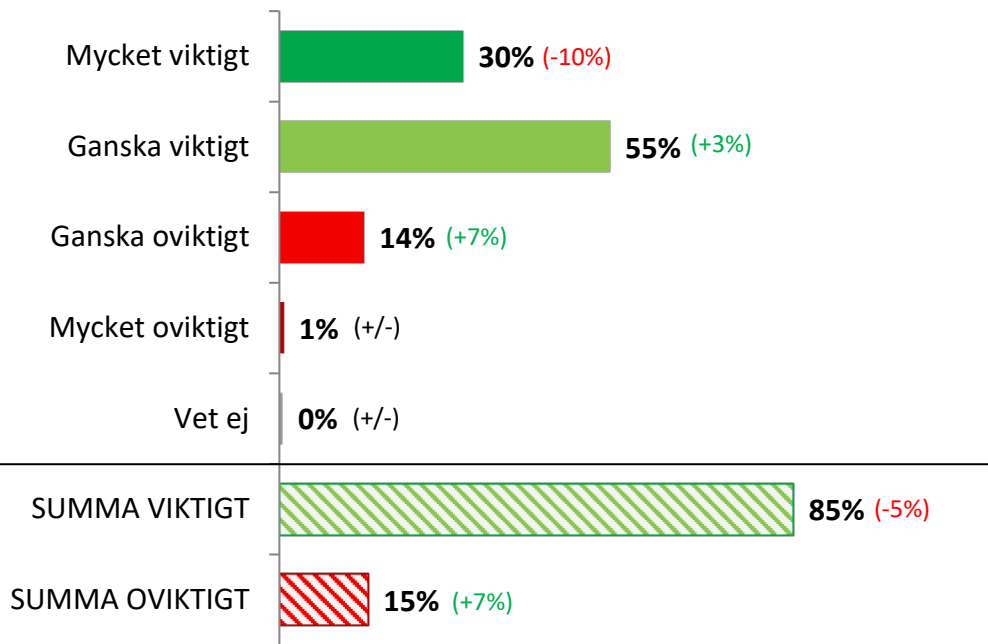
- Saco (24%)
- Tjänsteman (23%)
- 35-49 år (22%)
- Ej med i facket (22%)
- Hushållsinkomst 800k- (22%)

Vet ej / ingen uppfattning (5%)

- 18-34 år (9%)
- Kvinna (8%)

85% tycker det är viktigt för dem att minska energianvändandet i sitt hus. Något färre som tycker det är viktigt jämfört för 1,5 år sedan.

FRÅGA: Hur viktigt eller oviktigt är det för dig att minska energianvändningen i ditt hus?

BAS: Totalt (n=1461)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Mycket viktigt (30%)

- Hushållsinkomst -299k (51%), Pensionär (39%)
- 65-84 år (39%), Timpris (39%)
- Hushållsinkomst 300k-499k (37%), Kvinna (36%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygd (34%)

Ganska viktigt (55%)

- 35-49 år (60%), Hushållsinkomst 800k- (60%)
- Tjänsteman (59%), Rörligt elpris (58%)

Ganska oviktigt (14%)

- 50-64 år (19%), Norra (18%)

SUMMA VIKTIGT (85%)

- Hushållsinkomst 300k-499k (91%), Pensionär (91%)
- 65-84 år (91%),
- Storstäder och storstadsnära kommuner (88%)

SUMMA OVIKTIGT (15%)

- 50-64 år (19%), Norra (19%)
- Större städer och kommuner nära större stad (18%)

Att minska el- och uppvärmningskostnader skulle fortsatt vara det främsta incitamentet för att minska energianvändningen framöver. Fyra av tio ser som viktigt incitament att minska klimatpåverkan. Klart färre än för 1,5år sedan svarar den kollektiva nyttan.

FRÅGA: Vad av följande, om något, skulle vara de främsta incitamenten för dig att genomföra åtgärder som skulle minska energianvändningen i ditt hus framöver?

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Få ned mina el- och uppvärmningskostnader (81%)

- Timpris (90%), 35-49 år (89%), LO (88%)
- Arbetare (87%), Sambo (86%), Tjänsteman (86%)

Minska klimatpåverkan (genom att använda mindre energi) (40%)

- Saco (56%), Radhus/Parhus (47%), Kvinna (47%)
- Universitet (46%), Timpris (46%), Tjänsteman (46%)
- Södra (45%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (44%)

Genom att sänka min egen elkonsumtion bidrar jag till att få ner elpriserna och ökar energisäkerheten för alla (30%)

- Pensionär (34%), 65-84 år (34%), Kvinna (34%)

Höja värdet på huset (25%)

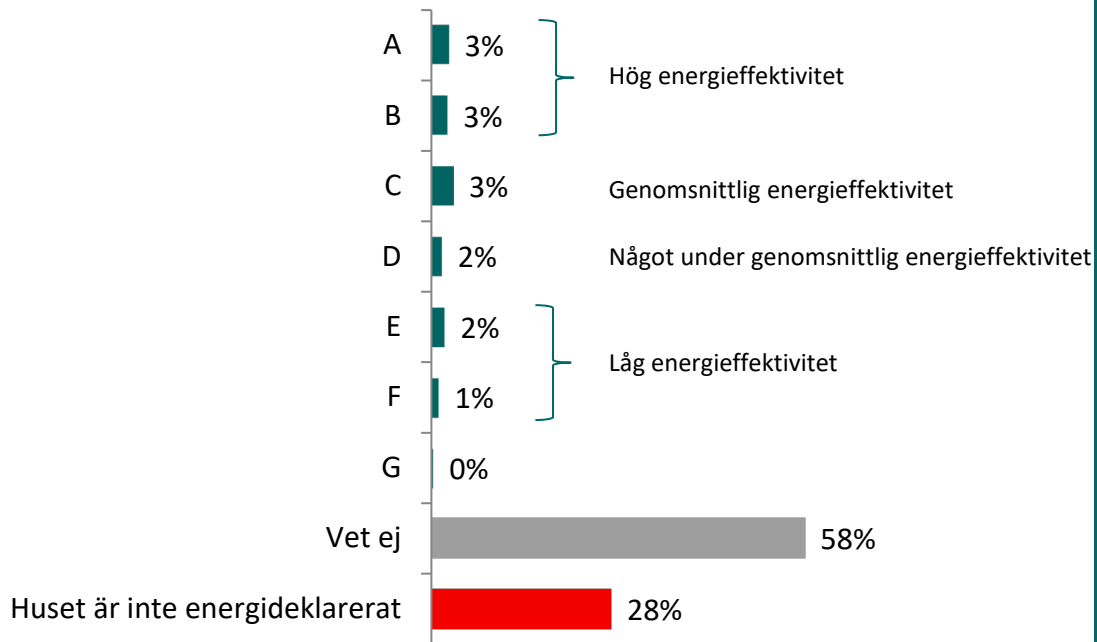
- 18-34 år (33%), LO (33%)
- Hushållsinkomst 800k- (30%), Man (29%)

Förbättra komfort och inomhusmiljön (20%)

- 18-34 år (30%), LO (29%), Saco (26%)
- Tjänsteman (25%), 35-49 år (24%), Norra (24%)

58% känner inte till vilken energiklass som sitt hus har.

FRÅGA: Vilken energiklass har ditt hus?

BAS: Totalt (n=1461)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

C (3%)

- 18-34 år (9%)
- Sambo (7%)
- Radhus/Parhus (7%)

Huset är inte energideklarerat (28%)

- Hushållsinkomst 300k-499k (39%)
- 65-84 år (35%)
- Pensionär (35%)
- Singel (34%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygd (34%)
- 50-64 år (33%)
- Gymnasium eller lägre (33%)

Vet ej (58%)

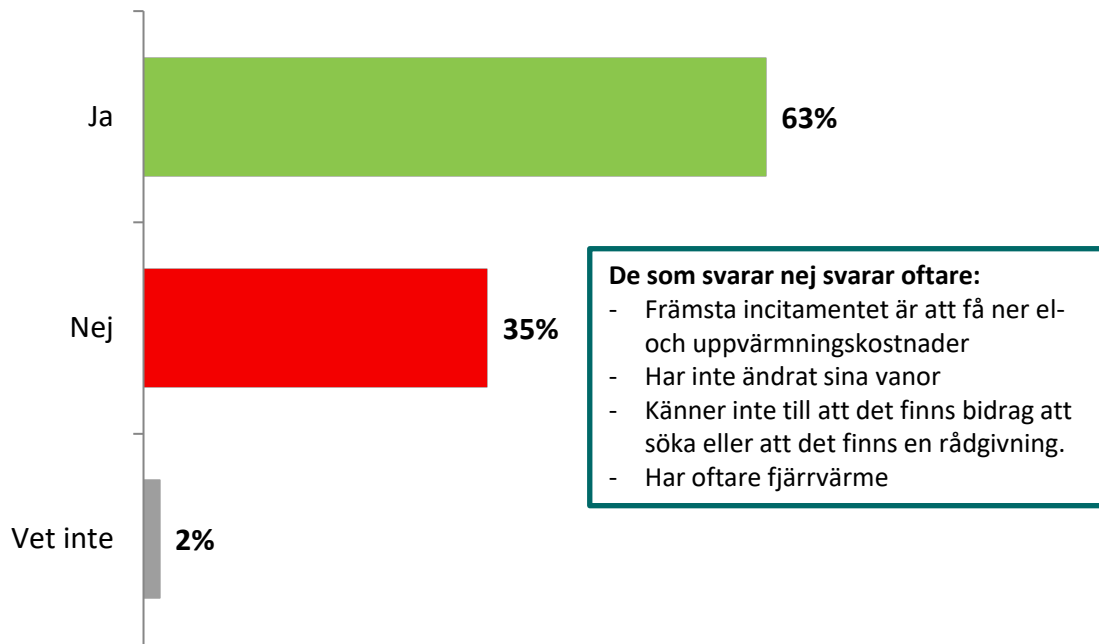
- Fastpris bundet >1år (67%)
- Kvinna (64%)

Frågan ställdes annorlunda för 1,5 år sedan men då var det 80% som inte kände till.

Bland de som vill få ner el- och uppvärmningskostnaderna:

63% har under de senast två åren gjort åtgärder för att minska energikostnaden för sitt hus.

FRÅGA: Har du under de senaste två åren gjort några åtgärder för att minska energikostnaden i ditt hus?

BAS: Vill få ner el- och uppvärmningskostnader (n=1183)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Ja (63%)

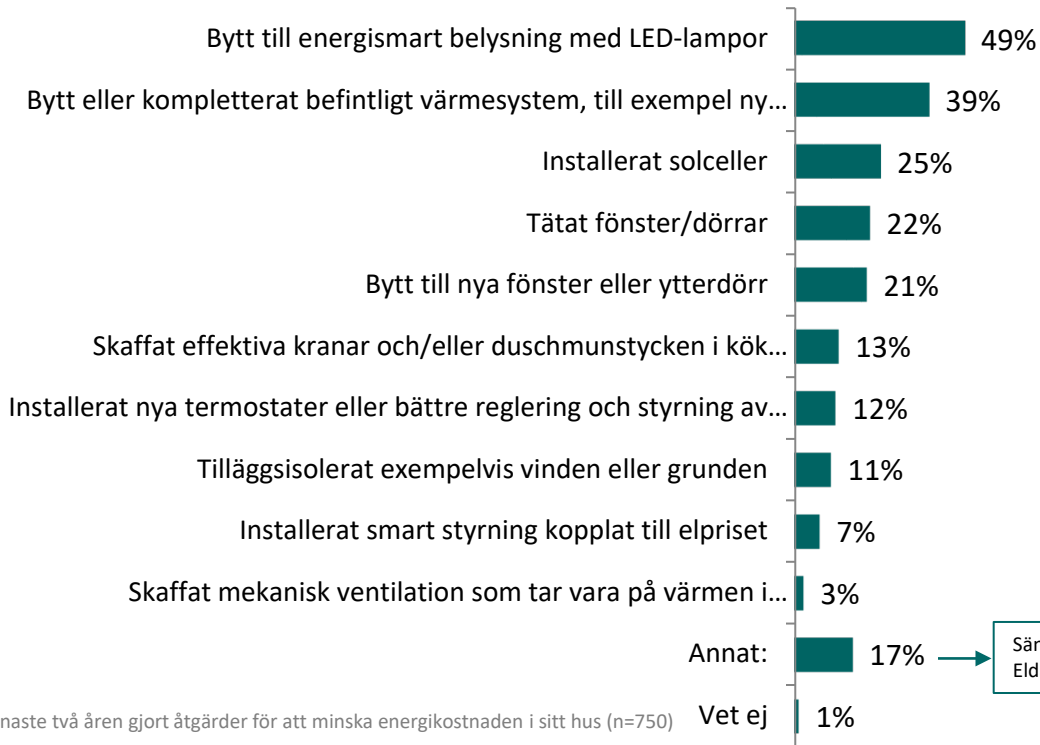
- Timpris (80%)
- Singel (70%)
- Hushållsinkomst 500k-799k (68%)

Nej (35%)

- Arbetare (41%)
- 50-64 år (40%)
- Rörligt elpris (38%)

**Bland de som gjort åtgärder för att minska energianvändningen det senaste 2 åren:
Vanligaste åtgärden är att man har bytt till energismart belysning med
LED-lampor. Ytterligare fyra av tio har bytt eller förändrat sitt värmesystem.
Var fjärde har installerat solceller.**

FRÅGA: Vilken/vilka av följande åtgärder för att minska energikostnaden i ditt hus har du gjort de senaste två åren?

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Bytt till energismart belysning med LED-lampor (49%)

- 50-64 år (60%)

Installerat solceller (25%)

- Timpris (41%), Västra (31%)

Tätat fönster/dörrar (22%)

- Mindre städer/tätorter och landsbygd (26%)

Skaffat effektiva kranar och/eller duschmunstycken i kök och/eller badrum för att spara på varmvattnet. (13%)

- Mindre städer/tätorter och landsbygd (16%)

Installerat nya termostater eller bättre reglering och styrning av värmen i huset (12%)

- 50-64 år (16%), Hushållsinkomst 800k- (15%)

Installerat smart styrning kopplat till elpriset (7%)

- Timpris (29%), Stockholm (15%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (13%)
- Ej med i facket (12%), Tjänsteman (11%)

Skaffat mekanisk ventilation som tar vara på värmen i ventilationsluften (3%)

- Östra (7%)

Annat: (17%)

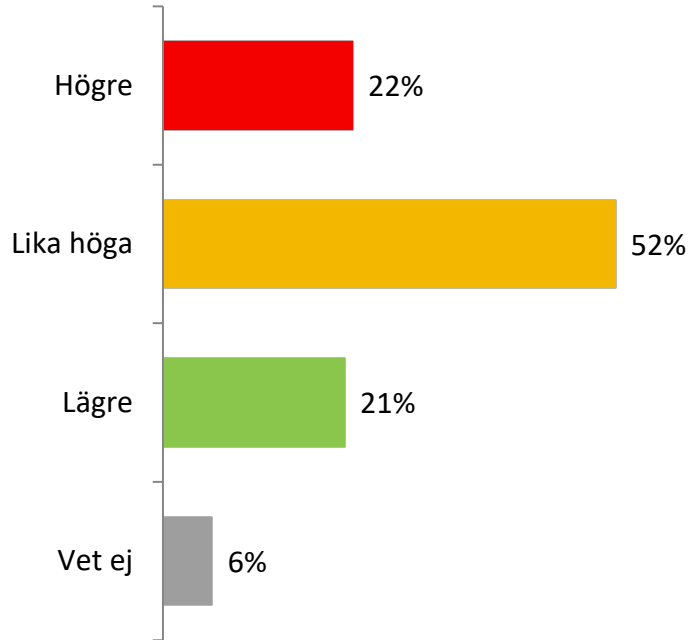
- 65-84 år (21%)

Sänkt värmen
Eldat mer

BAS: Har under de senaste två åren gjort åtgärder för att minska energikostnaden i sitt hus (n=750)

En majoritet (52%) hade förväntat sig de elkostnader de fick under vintern. Lika många trodde de skulle bli högre (22%) som lägre (21%)

FRÅGA: Under vintern var dina elkostnader högre, lika höga eller lägre än du hade räknat med?

BAS: Totalt (n=1461)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Högre (22%)

- LO (29%)
- Kvinna (26%)

Lika höga (52%)

- Fastpris bundet >1år (62%)
- Elområde Sundsvall SE 2 (62%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygd (56%)

Lägre (21%)

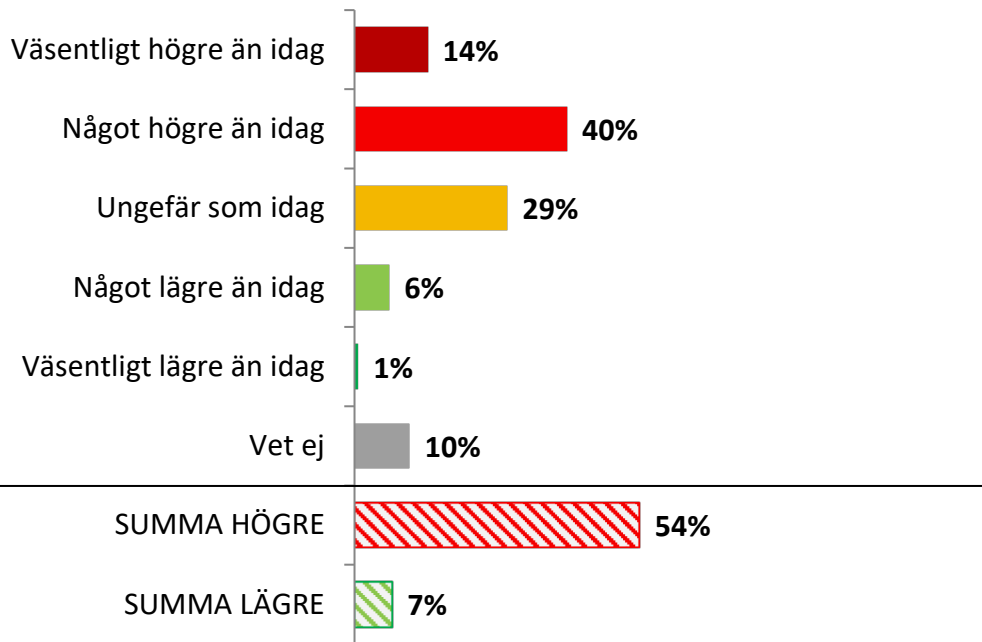
- Timpris (26%)
- Elområde Malmö SE 4 (25%)
- Hushållsinkomst 800k- (25%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (24%)
- Tjänsteman (24%)

Vet ej (6%)

- 18-34 år (10%)
- Saco (9%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (9%)

En majoritet (54%) tror att elpriserna kommer att öka på fem års sikt. Endast 7% förväntar sig lägre elpriser.

FRÅGA: Vad tror du om elpriserna på fem års sikt?

BAS: Totalt (n=1461)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Något högre än idag (40%)

- Västra (46%)

Ungefär som idag (29%)

- Ej med i facket (38%)
- Sambo (35%)

Vet ej (10%)

- Kvinna (15%)
- Östra (14%)

SUMMA HÖGRE (54%)

- 65-84 år (58%)
- Man (57%)

Vi på Novus älskar frågor

Mats Lindström
Seniorkonsult och kundansvarig Energimyndigheten

Mobil: 070-1503439

E-post: mats.lindstrom@novus.se

TACK FÖR OSS!

NOVUS

Bilagor

OM NOVUS UNDERSÖKNINGAR

BEGREPPSFÖRKLARING

I Novus rapporter redovisar vi ofta skillnader mellan olika värden, något vi kallar för statistiskt säkerställda skillnader, statistiska signifikanser eller att något "inte är inom felmarginalen".

Konfidensgrad

Novus standard är 95% konfidensgrad, vilket innebär att det sanna värdet för populationen med 95% sannolikhet ligger inom det intervall som ges av stickprovets värde +/- felmarginalen. Att använda 95% konfidensgrad motsvarar en signifikansnivå på 5%.

Vad är en felmarginal?

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Exempelvis blir felmarginalen vid ett stickprov på 1000 individer, på 5% signifikansnivå, för följande utfall:
20/80: +/- **2,5%**
50/50: +/- **3,1%**

Är det statistiskt säkerställt?

Om en skillnad är större än felmarginalen är skillnaden statistiskt säkerställd. En statistiskt säkerställd skillnad mellan två olika värden innebär att det är en skillnad som troligen inte enbart kan förklaras av slumpen. Det som är säkerställt är således att det finns en skillnad, inte själva storleken.

KORT OM NOVUS

KOMMUNGRUPPSINDELNING

I rapporten redovisas signifikanta skillnader för tre huvudgrupper av kommuner; storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Novus använder SKR:s kommungruppsindelning från 2017.

A. STORSTÄDER OCH STORSTADSNÄRA KOMMUNER

- A1. Storstäder - kommuner med minst 200 000 invånare i den största tätorten.
- A2. Pendlingskommun nära storstad – kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

B. STÖRRE STÄDER OCH KOMMUNER NÄRA STÖRRE STAD

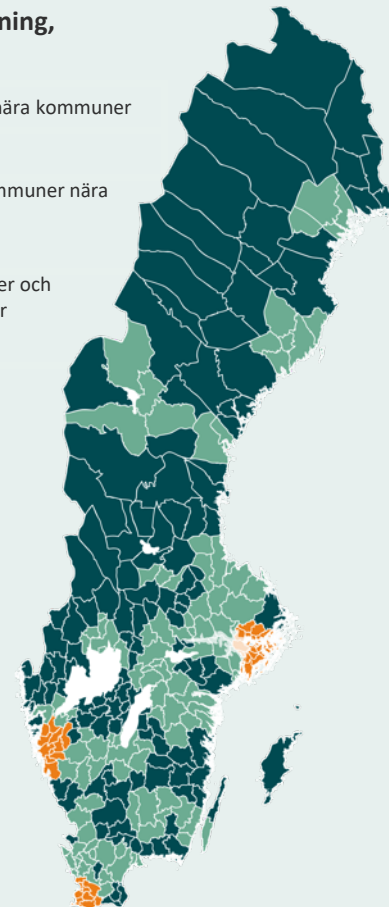
- B3. Större stad - kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.
- B4. Pendlingskommun nära större stad - kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en större stad.
- B5. Lågpendlingskommun nära större stad – kommuner med mindre än 40% utpendling till arbete i en större stad.

C. MINDRE STÄDER/TÄTORTER OCH LANDSBYGDSKOMMUNER

- C6. Mindre stad/tätort - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.
- C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort - kommuner med minst 30% ut- eller inpendling till mindre ort.
- C8. Landsbygdskommun - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30%).
- C9. Landsbygdskommun med besöksnäring - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, det vill säga antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

Kommungruppsindelning, huvudgrupper

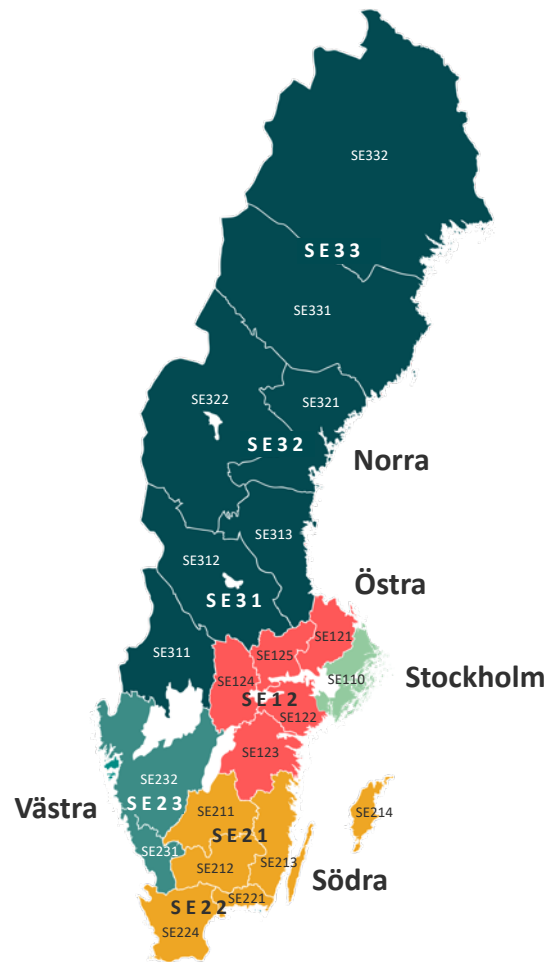
- Storstäder och stadsnära kommuner
- Större städer och kommuner nära större stad
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

NOVUS SVERIGEPANEL : STANDARD FÖR REGIONER

Fr.o.m 1 januari 2023

5 regioner	Andel
Stockholm SE11 Stockholm	23,2%
Östra SE12 Östra Mellansverige	16,7%
Södra SE22 Sydsverige SE21 Småland med öarna	23,2%
Västra SE23 Västsverige	20,0%
Norra SE32 Mellersta Norrland SE33 Övre Norrland SE31 Norra Mellansverige	16,9%

KORT OM NOVUS SVERIGEPANEL

Novus Sverigepanel består av ungefär 50 000 paneldeltagare. Panelen är slumpmässigt rekryterad (man kan inte anmäla sig själv för att tjäna pengar eller för att man vill påverka opinionen) och är riksrepresentativ avseende ålder, kön och region i åldersspannet 18–84 år. Eventuella skevheter i panelstruktur avhjälpas genom att ett riksrepresentativt urval dras från panelen samt av att resultatet viktsas.

Vi vårdar vår panel väl genom så kallad panelmanagement. Det innebär bland annat att vi ser till att man inte kan delta i för många undersökningar under en kort period, inte heller i flera liknande undersökningar. Vi har också ett system för belöningar till panelen.

Fråga gärna efter mer information kring vårt panelmanagement!

Undersökningsgenomförande

Ett urval ur panelen dras. Dessa får en inbjudan till undersökningen via e-post. Inbjudan innehåller information om hur lång tid undersökningen tar att besvara, sista svarsdatum samt en länk som man klickar på för att komma till frågeformuläret. Man kan besvara alla frågor på en gång alternativt göra paus och gå tillbaka till frågeformuläret vid ett senare tillfälle.

När datainsamlingen är klar påbörjas databearbetningen. Därefter produceras tabeller och en rapport sammanställs.

KORT OM KVALITET I WEBBPANELER

Novus Sverigepanel håller hög kvalitet. Vi genomför kontinuerligt kvalitetskontroller och valideringar av både panelen och de svar som paneldeltagarna ger.

I jämförande studier har vi konstaterat att panelmedlemmarna i Novus panel ägnar tillräckligt med tid på sig för att svara på frågor noggrant och att det också finns en logik i svaren (exempel: om man tycker om både glass och choklad, då tycker man också om chokladglass). I andra paneler, bl.a. de som är självrekryterade ser vi inte denna logik i samma utsträckning.

En öppen panel stimulerar även proffstyckare som är ute efter att påverka och/eller respondenter som främst prioriterar belöning. Undersökningsföretagen ska mäta, inte påverka.

Novus panelmedlemmar besvarar i genomsnitt 12 undersökningar per år, vilket är betydligt färre undersökningar än i många andra paneler. Novus använder även karantänsregler så en panelmedlem som lärt sig något i en tidigare undersökning inte sedan får en uppföljande undersökning i samma ämne.

Några viktiga checkpoints när man genomför webbundersökningar i paneler:

- Panelen ska vara slumpmässigt rekryterad för att kunna leverera resultat som är riksrepresentativa
- Undersökningsföretaget ska för varje enskild undersökning bjuda in ett slumpmässigt urval.
- Panelmedlemmarna ska inte få för många undersökningar eller liknande undersökningar.
- Panelen ska skötas med ett bra panelmanagement avseende panelsupport, belöningar, validering av svar osv.
- Tid för fältarbetet (genomförandet av intervjuer) ska alltid redovisas och helst innehålla både vardagar och helgdagar.

PUBLICERINGSREGLER

Novus varumärke är en garant för att en undersökning har gått rätt till och att slutsatserna kring densamma är korrekta utifrån målet med undersökningen.

Enligt internationella branschregler (ESOMAR) är Novus som undersökningsföretag ansvariga för att våra undersökningar tolkas rätt vid första publicering.

ESOMAR²⁴
Corporate

För att säkerställa att våra undersökningar presenteras på ett korrekt sätt ber vi alltid att få se den text som skrivs med syfte att publiceras där Novus undersökningar omnämns.

Novus förbehåller sig rätten att korrigera felaktiga siffror och tolkningar som har publicerats.

Det här gör vi

Vi på Novus befinner oss mitt i skärningspunkten mellan alla viktiga samhällsaktörer, vilket gör att vi har en unik kunskap och inblick i dagens allt snabbare utveckling och verklighet.

